

Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački
Homilija na prezbiterском ređenju
Katedrala, 8. lipnja 2019. godine.
Liturgijska čitanja: *Dj 4,8-12; Iv 21,15-19*

Draga braćo u biskupstvu, prezbiteratu i đakonatu,
drage sestre i braćo u Kristu!

1. Maloprije čuli smo navještaj odlomka iz posljednje glave Ivanova evanđelja koji nam opisuje razgovor između Isusa i Petra. Taj razgovor predstavlja zadivljujući način kako Bog traži čovjeka. Da bi Petra u korijenu ozdravio od trostrukog zatajenja, Isus mu postavlja tri uzastopna pitanja. Svako je od njih različito.

U današnjem Evanđelju Petar je na ispitu, na trostrukoj provjeri. Isus svaki put mijenja pitanje i tako se sve više približava Petru koji postaje sve žalosniji, jer još nije proniknuo razlog Isusovih pitanja. Pred Isusovim pitanjima kao da se urušava Petrov ponosni polet.

Isus pita Petra: »Šimune Ivanov, ljubiš li me više nego ovi?« U svom pitanju Isus se dva puta služi glagolom *agapáo*. Petar pak u svojim odgovorima upotrebljava glagol *philéo*. Prvi označava najvišu razinu ljubavi. Riječ *agápe* označuje apsolutnu ljubav. Drugi, označava prijateljsku ljubav (*philéo*). Hrvatski su prevoditelji zadržali tu razliku u glagolima ljubiti i voljeti.

2. Isus prvi put pita Petra: »Ljubiš li me više nego ovi?« Petar ogovara: »Da, Gospodine, ti znaš da te volim«. Isus kaže: »Pasi jaganjce moje«. Kao da mu Isus želi reći: Ti, Petre, koji se želiš isticati pred ostalima, koji želiš prednjačiti, ti koji si prvi, trebaš započeti od najmanjih. Pasi jaganjce, započni od posljednjih, neznatnih, napuštenih. Upravo ono što je Petar osporavao Isusu kod pranja nogu na Posljednjoj večeri: »Gospodine! Zar ti da meni pereš noge?« (*Iv 13, 6*). Petar je uvjeren: Ti si Učitelj, Krist. Tebi to ne priliči. Podsjećanje na zataju, koja slijedi brzo nakon pranja nogu, pomaže Petru da bude razborit i da se ne uspoređuje s drugima.

U drugom Isusovom pitanju izostavljena je usporedba s drugima. Isus se zaustavlja samo na ljubavi: »Šimune Ivanov, ljubiš li me?« Petar odgovara: »Da, Gospodine, ti znaš da te volim«; kao da želi ponovno potvrditi: Isuse, pa ja sam ti prijatelj. Ne izriče Petar apsolutnu ljubav, ostaje na ljudskom prijateljstvu. Čuo je Isusove riječi: »Pasi ovce moje!«. Posveti svoj život braći i sestrama. Živi za druge.

I evo trećeg pitanja. Isus se spušta na Petrovu razinu: »Šimune Ivanov, voliš li me?« Sada Isus preuzima Petrov izričaj: Voliš li me, a ne ljubiš li me, kako je to uzastopce činio prvi i drugi put. Kao da Isus želi reći: Petre, jesи ли mi zaista prijatelj, želiš li se priključiti mojem djelu?

3. Draga braćo i sestre, Isus Petru ne predbacuje zatajenje, ne osuđuje ga, ne ucjenjuje ga, niti traži obrazloženje zašto je to učinio. Isus čovjeka ne poistovjećuje s grijehom što ga je počinio. Isus promatra naše srce, dubinu našega bića koje želi sada oslobođiti, ozdraviti. To je svetost koja dolazi od Boga, koji je jedini svet i koji nas prvi ljubi.

Čovjekova svetost nije odsutnost grijeha. Tko bi tada mogao postići svetost? Svetost se postiže, i u svetosti se napreduje, prihvaćanjem Krista, i to sada. To vječno sada traje u Bogu. Ono se neprestano iznova događa u odnosu između Boga i čovjeka po Kristu u Duhu Svetom. To je prostor u kojem su smješteni kršćanski pozivi, a posebno poziv u ministerijalno svećeništvo. To je, dragi ređenici, to je, draga braća i sestre, Božja pedagogija. To je svetost, koja je moguća, blagoslovljena, koja već ovdje na zemlji ostvaruje kršćanski humanizam.

4. Dragi vjernici, Isus se spušta na našu razinu da bi nas podigao. Dragi ređenice, Isus je i tebi sada bliz, i bit će ti uvijek sasvim blizu. On se spušta do tebe, do twoje ljudskosti, do tvojih radosti i nada, do tvojih žalosti i teškoća. Samo je tako moguća ljubav između tebe i Isusa. Naime, Isus traži prijatelje, a ne sluge, traži prijatelje, a ne podložnike koji naslijepo slušaju. Isus traži prijatelje, a ne nepobjedive heroje. Pripadnost koju Isus traži temelji se na prijateljstvu i zato osigurava slobodu duha koju nitko ne može oduzeti.

Dragi ređenici, Isus prosi vašu ljubav, kao što je prosio i Petrovu ljubav. U Petrovu ožalošćenom pogledu video je želju za tom ljubavlju. Ta želja, to nastojanje u ljubavi prema Kristu, već je ljubav. Kada Isus postavlja pitanje Petru, to isto pitanje upravlja i meni, tebi, svima nama. Stoga smijemo zajedno s Petrom odgovoriti: Da, Gospodine, ti to znaš, ja te volim, želim biti tvoj prijatelj, iako ponekad prevlada indiferentnost i hladnoća. Dobri moj Isuse, s Petrom želim ponoviti da jesam i želim ostati tvoj prijatelj.

5. Razgovor između Isusa i Petra ukazuje na potrebu Božjeg milosrđa da bi se izliječile rane grijeha. Za svako područje našega života potrebna je pomoći nebeske milosti. S Kristom možemo sve učiniti, bez njega ništa. Za Krista je Petar pun Duha Svetoga posvjedočio: »On je onaj kamen koji vi graditelji odbaciste, ali koji postade kamen zaglavni. I nema ni u kome drugom spasenja. Nema uistinu pod nebom drugog imena dana ljudima po kojemu se možemo spasiti« (*Dj 4, 11-12*).

Apostol prima snagu od Krista. Sve što čini, čini u Kristovo ime. Isus je bio odbačen od ljudskih graditelja, ali ga je Otac postavio kamenom zaglavnim, temeljem Novoga saveza. Kao i apostol Petar, tako i svaki svećenik, prolazi iskustvo križa i samo tako postaje koristan za izgradnju Crkve. Bog želi graditi svoju Crkvu s ljudima koji se potpuno pouzdaju u Njega, kako nam pokazuje primjer blaženoga Alojzija Stepinca: In te, Domine, speravi. U tebe se, Gospodine, uzdam!

6. Ovdje, dragi ređenici, želim dotaknuti nešto što mi je posebno na srcu, a to je molitva i njezina povezanost sa svećeničkom službom. Evangelist Ivan na više mjesta naglašava važnost »ostati u Isusu«, a to se posebno ostvaruje po molitvi. Od toga ovisi učinkovitost naše službe. Iz te perspektive trebamo promatrati razne oblike svećeničke molitve, a prije svega redovitu dnevnu svetu Misu.

Euharistijsko slavlje je najveći i najviši čin molitve. Ono predstavlja središte i izvor od kojeg i drugi oblici molitve primaju svoju snagu: časoslov, euharistijsko

klanjanje, *lectio divina*, razmatranje, sveta krunica i redovita ispovijed. Svi ti oblici molitve, koji imaju svoje središte u Euharistiji, omogućuju da svećenik svaki dan, i čitavog svoga života, ostane u dubokom zajedništvu s Isusom Kristom.

7. Draga braćo i sestre, želim da ovi naši mladi svećenici uvijek ostanu radosni u nadi. Oni će tako biti znakovi i svjedoci nade u našim župama diljem Crkve zagrebačke i šire, jer su i sami plodovi vjere, nade i ljubavi Crkve koja ih je rodila za vjeru i poziv. Oni će biti znakovi i svjedoci nade, ako nikada ne zaborave ono što je Bog učinio u njihovu životu i put koji su nadahnucem Duha Svetoga prošli. Bit će znakovi i svjedoci nade, ako budu stalno zagledani u Isusa Krista, jedini temelj naše nade.

Bit će znakovi i svjedoci nade, ako polazeći od mudrosti koja se rađa u vjeri, budu znali vidjeti u povijesti svake osobe koju susretnu znakove Božje prisutnosti koja već djeluje u njihovim srcima. Bit će znakovi i svjedoci nade, ako se budu stalno spominjali Božjeg milosrđa što su ga primili i ako budu službenici milosrđa prema svima.

Oni će biti znakovi i svjedoci nade, ako budu znali vidjeti dobro koje se danas tako slabo vidi, a koje je već prisutno među nama jer Duh Božji neprestano djeluje u svijetu. Bit će znakovi i svjedoci nade, ako se budu znali voditi primjerom Blažene Djevice Marije, kako bi riječima i životom mogli ponavljati njezinu raspoloživost Božjoj volji.

8. Dragi đakoni, zahvaljujem Bogu za vas i dijelim radost mnogih koji su vas danas dopratili u našu Prvostolnicu. U toj molitvi hvale i radosti posebno se pridružujem vašim dragim roditeljima, braći i sestrama, rodbini i prijateljima, vašim župnicima i drugim svećenicima koji su vam bili pomoć i oslonac; poglavarima, odgojiteljima i profesorima, kolegama i svim vjernicima koji su vas pratili na putu prema svećeništvu i koji će vam i dalje biti blizu, posebno molitvom, potporom i zajedništvom.

Sutra slavimo svetkovinu Pedesetnice jer je Božja ljubav razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji prebiva u nama. Dragi ređenici, neka Duh Sveti ispunи vaša srca!

Molim za vas nebeski zagovor blaženog Alojzija Stepinca i Presvete Bogorodice Marije. U svim prigodama svoga života ugledajte se u Nju, Majku vašega svećeništva, koja je zajedno s apostolima u molitvi na Pedesetnicu dočekala silazak Duha Svetoga. Kao poslužiteljima svadbe u Kani, Ona i vama ponavlja: »Što god vam rekne, učinite!« (Jv 2,5). I idite za Isusom Kristom! Amen.